

ресурсів та підвищення результативності інвестиційної діяльності. Її застосування дає змогу комплексно оцінити економічні, соціальні та фіскальні ефекти інвестиційних проектів, визначити доцільність їх реалізації та мінімізувати ризики неефективного використання бюджетних коштів. У сучасних умовах особливого значення набуває вдосконалення підходів до такої оцінки з урахуванням принципів прозорості, цифровізації та адаптації до міжнародних стандартів, що сприятиме зміцненню інвестиційного потенціалу та сталому розвитку економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Ємець О. І. Управління інвестиційною діяльністю в умовах децентралізації. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2019. Вип. 15, т. 1. С. 58–68. DOI: <https://doi.org/10.15330/apred.1.15.58-68>
2. Живко З. Б. Оптимізація коротко- та довгострокових інвестицій: стратегія, моніторинг і адаптація. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 6(16). С. 775–789. DOI: 10.52058/3041-1254-2025-6(16)-775-789
3. Кучеренко Р. Методологічні особливості оцінки ефективності інвестицій в інновації. *Економічний аналіз*. 2011. Вип. 9, ч. 1. С. 185–188.
4. Поляков М. А. Планування інвестиційної діяльності підприємства. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2023. Вип. 47. С. 156–159. DOI: <https://doi.org/10.32782/2413-9971/2023-47-27>
5. Галько Л. Р. Інвестиційна діяльність підприємства: стратегія і тактика управління. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. 31. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-31-63>

УДК 658.15:005.35

Поліщук Н. В.

*д-р екон. наук, професор, професор кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса*

Процюк А. В.

*здобувачка вищої освіти ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса*

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВА

Вступ. У сучасних умовах нестабільного економічного середовища, посилення конкуренції та зростання фінансових ризиків особливого значення набуває ефективне управління фінансовим потенціалом підприємства. Саме фінансовий потенціал визначає можливості суб'єкта господарювання забезпечувати безперервність виробничо-господарської діяльності, підтримувати належний рівень платоспроможності, фінансової стійкості та інвестиційної привабливості. Раціональне формування, розподіл і використання фінансових ресурсів сприяє підвищенню конкурентоспроможності підприємства та створює передумови для його стратегічного розвитку.

Мета дослідження полягає у визначенні сутності фінансового потенціалу підприємства, дослідженні його основних складників.

Основна частина. Фінансовий потенціал підприємства є важливим складником його загального економічного потенціалу та визначає можливості забезпечення стабільного функціонування, розвитку й підвищення конкурентоспроможності. Він відображає сукупність фінансових ресурсів, джерел їх формування, а також здатність підприємства ефективно використовувати наявний капітал для досягнення стратегічних і поточних цілей.

У сучасних умовах господарювання фінансовий потенціал підприємства набуває особливого значення, оскільки саме від рівня фінансової стійкості, ліквідності, платоспроможності та інвестиційної привабливості залежить здатність суб'єкта господарювання адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Важливу роль відіграє раціональне управління грошовими потоками, оптимізація структури капіталу та забезпечення ефективного фінансового планування.

Основними складниками фінансового потенціалу є власний і позиковий капітал, прибуток, інвестиційні ресурси, фінансові резерви, а також можливості залучення додаткових джерел фінансування. Ефективність використання цих ресурсів визначає рівень фінансової незалежності підприємства та його здатність до розширеного відтворення.

Оцінювання фінансового потенціалу здійснюється за допомогою системи показників, серед яких важливе місце займають коефіцієнти ліквідності, рентабельності, фінансової стійкості, оборотності активів та ділової активності. Комплексний аналіз цих показників дає змогу виявити резерви зростання та сформулювати ефективну стратегію фінансового розвитку.

Отже, фінансовий потенціал підприємства виступає не лише інструментом забезпечення поточної діяльності, а й основою довгострокового розвитку, інноваційної активності та зміцнення ринкових позицій підприємства в умовах конкурентного середовища.

Висновки. Фінансовий потенціал підприємства є однією з ключових передумов його стабільного функціонування, ефективного розвитку та підвищення конкурентоспроможності. Він характеризує можливості підприємства щодо формування, розподілу та раціонального використання фінансових ресурсів для досягнення стратегічних і поточних цілей.

У процесі дослідження встановлено, що рівень фінансового потенціалу безпосередньо впливає на фінансову стійкість, ліквідність, платоспроможність та інвестиційну привабливість підприємства. Важливими складниками виступають власний і позиковий капітал, прибуток, фінансові резерви та інвестиційні ресурси, ефективне управління якими забезпечує можливість подальшого розвитку підприємства.

Отже, своєчасна оцінка та ефективне управління фінансовим потенціалом сприяють зміцненню ринкових позицій підприємства, підвищенню його адаптивності до змін зовнішнього середовища та формуванню стійких перспектив довгострокового економічного зростання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кавтиш О. П., Чепурний Д. О. Аналіз підходів до управління фінансовим потенціалом підприємств в умовах зростання невизначеності. *Economic Synergy*. 2023. № 2(8). С. 159–176.
2. Пілецька С. Т., Васюткіна Н. В., Білоус М. П. Теоретичні аспекти управління фінансовим потенціалом підприємства в умовах економіки знань. *Бізнес Інформ*. 2024. № 1. С. 241–248.
3. Швиданенко О., Швиданенко В. Фінансовий потенціал компанії: сутність, форми прояву та управління в умовах зростаючої нестабільності та невизначеності. *Економіка та суспільство*. 2025. Вип. 71. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-71-78> (дата звернення: 10.03.2026).

УДК 336.713

Козлов В. П.

*канд. екон. наук, доцент кафедри фінансів і банківської справи
ДонНУ імені Василя Стуса*

Ільченко Д. О., Репинський О. В.

*здобувачі ОП «Фінанси, банківська справа та страхування»
ДонНУ імені Василя Стуса*

ОСОБЛИВОСТІ ПРОЦЕСУ СТАНОВЛЕННЯ АКЦІОНЕРНИХ КОМЕРЦІЙНИХ БАНКІВ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ У ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ ХІХ СТ.

Вступ. Дослідження історичного процесу становлення акціонерних комерційних банків на території України продовжує залишатися важливим у сучасному контексті, оскільки для забезпечення ефективного функціонування сучасної банківської системи країни необхідно враховувати історичний досвід розвитку цих інститутів як основної ланки банківської системи, що забезпечує суб'єктів економічної діяльності кредитними ресурсами.

Мета роботи. Визначення особливостей процесу становлення акціонерних комерційних банків на території України у другій половині ХІХ ст. та визначення їх ролі у розвитку банківської справи.

Основна частина. Більшість території України у ХІХ ст. входила до складу Російської імперії, тому процес становлення акціонерних комерційних банків в Україні пов'язаний з особливостями розвитку банківських установ імперії загалом.

У Російській імперії до 1860 р. не існувало системи комерційного кредитування, оскільки:

- були відсутні традиції приватного підприємництва;
- в умовах слабого розвитку промислового виробництва та торгівлі не було потреби у додатковому залученні коштів та відповідно незначним був попит на кредитні ресурси з боку промисловиків та торговців;